

Κρήτη: Αυτός είναι ο 98χρονος Τουρκοκρητικός που δεν ξεχνάει την Ιεράπετρα, τις μαντινάδες και την ανταλλαγή πληθυσμών

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Οδοιπορικά - Προσκυνήματα](#)



Γεννήθηκε στην Κρήτη και αναγκάστηκε να συνεχίσει τη ζωή του στην Τουρκία. Σήμερα πλησιάζει τα 100, μιλάει άπταιστα ελληνικά και λέει με κρητική προφορά μαντινάδες...

«Girit» στην τουρκική γλώσσα σημαίνει Κρήτη. «Giritli» ονομάζουν στη γείτονα τους Τουρκοκρητικούς, οι οποίοι έφτασαν στην αντίπερα όχθη του Αιγαίου, φεύγοντας από την Κρήτη, μετά την ανταλλαγή πληθυσμών που ακολούθησε τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Ο Ηρακλειώτης, ομότιμος καθηγητής του ΤΕΙ Κρήτης Γιάννης Βλάχος (ο οποίος

βρέθηκε στην Τουρκία το Σεπτέμβριο για μια σειρά διαλέξεων στο Πανεπιστήμιο Akdeniz της Αττάλειας), πραγματοποίησε ένα μεγάλο οδοιπορικό στη Μικρά Ασία, επισκεπτόμενος πόλεις όπου κυριαρχούσε το ελληνικό στοιχείο.

Εκεί συνάντησε ουκ ολίγους Τουρκοκρητικούς, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στη Μικρά Ασία μετά το 1922. Ανάμεσά τους κι έναν γέροντα 98 ετών με καταγωγή από την Ιεράπετρα, ο οποίος του είπε μαντινάδες σε άπταιστα Ελληνικά. Εξάλλου, ο κ. Βλάχος επισκέφτηκε το χωριό- «φάντασμα» Λιβίσι, κοντά στη Μάκρη (Fetihye), το μοναστήρι Κιραζλί, νότια της Αρτάκης (Erdek), ενώ απαθανάτισε με την κάμερά του τα εστιατόρια στο Αϊβαλί, τα οποία φέρουν το όνομα... «Giritli»!



Αλλά ας αφήσουμε τον ίδιο τον ομότιμο καθηγητή της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τροφίμων και στέλεχος του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων του ΤΕΙ Κρήτης, δρ. Γιάννη Βλάχο, να μας περιγράψει όσα είδε και άκουσε στο ταξίδι του στη Μικρά Ασία...

«Με την ευκαιρία της επίσκεψής μου στο Πανεπιστήμιο Akdeniz της Antalya

(Αττάλειας), μου δόθηκε η δυνατότητα να επισκεφτώ πόλεις και περιοχές της Τουρκίας στις οποίες ζούσαν Έλληνες της Μικράς Ασίας μέχρι το 1922, και στις οποίες μετά την ανταλλαγή πληθυσμών εγκαταστάθηκαν πολλοί Τουρκοκρητικοί, οι οποίοι είναι γνωστοί ως Giritli [δηλαδή... Κρητικοί! Από το Girit (Κρήτη)].

Οι πόλεις που επισκέφτηκα ήταν η Αρτάκη (Erdek), το Αϊβαλί (Ayvalik), η Αλικαρνασός (Bodrum), η Μάκρη (Fethiye) και άλλες. Παντού συνάντησα υπερήλικες που μιλούσαν άπταιστα Ελληνικά με κρητική προφορά και η ονομασία «Giritli» κοσμούσε τα διάφορα καταστήματα τροφίμων, εστίασης και άλλων ειδών, κάνοντας έτσι τα προϊόντα τους πιο ελκυστικά! Ένας γεροντάκος 98 ετών, με καταγωγή από την Ιεράπετρα, με απόλυτη διαύγεια με ρωτούσε για την Κρήτη και την πόλη που γεννήθηκε, και μου τραγούδησε μαντινάδες, αλλά και τη «Σαμιώτισσα»!

«Το μέρος που με εντυπωσίασε και με συγκίνησε ήταν ένα ερειπωμένο χωριό στα νοτιοανατολικά παράλια της Μ. Ασίας, με πολύ ενδιαφέρουσα και τραγική ιστορία. Οι Τούρκοι το ονομάζουν σήμερα Kayakoy, αλλά η ελληνική ονομασία είναι Λιβίσι και βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα νότια της πόλης Fethiye (Μάκρη), χτισμένο αμφιθεατρικά σε ένα βραχώδη λόφο, στον οποίο υπάρχουν και οι περίφημοι λαξευτοί τάφοι, χαρακτηριστικοί της Λυκίας.

Πηγή: neakriti.gr